

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για:

- την «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και τις γενετικώς τροποποιημένες ζωοτροφές»,
- την «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ανιχνευσιμότητα και την επισήμανση των γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών καθώς και την ανιχνευσιμότητα τροφίμων και ζωοτροφών που παράγονται από γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/18/ΕΚ», και
- την «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διασυνοριακή διακίνηση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών»

(2002/C 278/10)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ανιχνευσιμότητα και την επισήμανση των γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών καθώς και την ανιχνευσιμότητα τροφίμων και ζωοτροφών που παράγονται από γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/18/ΕΚ — COM(2001) 182 τελικό — 2001/0180 (COD)·

έχοντας υπόψη την Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και τις γενετικώς τροποποιημένες ζωοτροφές — COM(2001) 425 τελικό — 2001/0173 (COD)·

έχοντας υπόψη την Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διασυνοριακή διακίνηση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών — COM(2002) 85 τελικό — 2002/0046 (COD)·

έχοντας υπόψη την πρόταση οδηγίας σχετικά με την σκόπιμη ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον που καταργεί την οδηγία 90/220/ΕΟΚ — COM(2000) 293 τελικό·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της 15ης Σεπτεμβρίου και της 2ας Οκτωβρίου 2001 και της 1ης Μαρτίου 2002 να ζητήσουν σχετική γνωμοδότησή της, σύμφωνα με τα άρθρα 265, πρώτη παράγραφος, 152 και 175 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της 6ης Φεβρουαρίου 2002 να αναθέσει την προετοιμασία των σχετικών εργασιών στην επιτροπή «Βιώσιμη ανάπτυξη»·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της 12ης Απριλίου 2001 για την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τη «Λευκή Βίβλο για την ασφάλεια των τροφίμων» — COM(1999) 719 τελικό — CdR 77/2000 fin ⁽¹⁾·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της 14ης Ιουνίου 2001 σχετικά με τη δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφάλειας των Τροφίμων (CdR 64/2001 fin) ⁽²⁾·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης που υιοθετήθηκε από την επιτροπή «Βιώσιμη ανάπτυξη» στις 25 Μαρτίου 2002 (CdR 33/2002 rev. — εισηγητής: ο κ. Bertrand, Δήμαρχος Saint-Silvain-Bellegarde, F/PPE)·

υιοθέτησε, κατά την 44η σύνοδο ολομέλειας της 15ης και 16ης Μαΐου 2002 (συνεδρίαση της 16ης Μαΐου), την ακόλουθη γνωμοδότηση.

ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Προοίμιο

1. Η πραγματικότητα που υφίσταται τόσο εντός όσο και εκτός της Κοινότητας σχετικά με τις τεχνικές, επιστημονικές και νομοθετικές πτυχές απαιτεί την περαιτέρω ανάπτυξη των κανόνων

που ισχύουν στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και τις γενετικώς τροποποιημένες ζωοτροφές, πράγμα που αποδεικνύεται ότι είναι απαραίτητο με τη δημιουργία της μελλοντικής Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφάλειας των Τροφίμων. Η Επιτροπή των Περιφερειών υποστηρίζει την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σκοπός της οποίας είναι η συνεκτική εφαρμογή μιας κοινοτικής νομοθεσίας που θα ενισχύει την ασφάλεια των τροφίμων σε όλη την επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Η Επιτροπή των Περιφερειών επικροτεί τη θέσπιση μιας νομοθεσίας στον τομέα αυτό που να εξασφαλίζει διαφάνεια στην τροφική αλυσίδα όσον αφορά τη χρήση των ΓΤΟ. Η διαφάνεια

⁽¹⁾ EE C 226 της 8.8.2000, σ. 7.

⁽²⁾ EE C 357 της 14.12.2001, σ. 22.

αφορά τη διαδικασία έγκρισης αλλά επίσης και την ανιχνευσιμότητα καθ' όλη την τροφική αλυσίδα ΓΤΟ. Προς τούτο, η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει ότι η έννοια «από το αγρόκτημα στο τραπέζι» είναι υπερβολικά περιοριστική, διότι η τροφική αλυσίδα εκτείνεται από τους βιομηχανικούς προμηθευτές των γεωργών έως τον τελικό καταναλωτή. Έτσι η Επιτροπή των Περιφερειών προτιμά να χρησιμοποιείται η έννοια «από το αλέτρι στο πιάτο».

3. Η νομοθεσία πρέπει εξίσου να καθιστά δυνατή την ελεύθερη επιλογή του αγοραστή, είτε πρόκειται για τους ενδιάμεσους χρήστες, όπως οι κτηνοτρόφοι, ή για τους τελικούς καταναλωτές. Η πλήρης πληροφόρηση πρέπει να είναι σαφής και να εξασφαλίζει την υγιεινολογική και νομική προστασία των χρηστών των τροφίμων ή των ζωοτροφών.

4. Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει ότι η ανιχνευσιμότητα και η επισήμανση αποτελούν δύο διαφορετικές και συμπληρωματικές έννοιες. Η ανιχνευσιμότητα είναι η εδραίωση ενός συστήματος παρακολούθησης που επιτρέπει τον προσδιορισμό της ιστορίας και της προέλευσης ενός προϊόντος. Η επισήμανση καθιστά δυνατή τη διαφάνεια στις εμπορικές συναλλαγές. Η επισήμανση περιλαμβάνει επίσης και τη δέσμευση και νομική ευθύνη του φορέα εκμετάλλευσης που θέτει την επισήμανση επί του συγκεκριμένου προϊόντος.

5. Η Επιτροπή των Περιφερειών υποστηρίζει ότι η εκπλήρωση του στόχου ενός υψηλού επιπέδου προστασίας της ζωής, της υγείας και του περιβάλλοντος μπορεί να επιτευχθεί μόνο σε ένα πλαίσιο συνεκτικής κοινοτικής νομοθεσίας στα πλαίσια της οποίας αντικειμενική ευθύνη έχει το σύνολο των φορέων της τροφικής αλυσίδας. Αυτό θα πρέπει επίσης να εξασφαλίζει και μεγαλύτερη εμπιστοσύνη από πλευράς καταναλωτών όσον αφορά τις πτυχές της υγιεινολογικής ασφάλειας και της ασφάλειας των τροφίμων.

Κατάσταση και εξέλιξη της κοινοτικής νομοθεσίας

6. Το κοινοτικό νομοθετικό πλαίσιο που ισχύει από τις αρχές της δεκαετίας του '90 συμπληρώθηκε και βελτιώθηκε καθ' όλη της διάρκειας της δεκαετίας αυτής. Η οδηγία 90/219/ΕΟΚ, η οποία τροποποιήθηκε, καλύπτει αποκλειστικά τη χρησιμοποίηση γενετικώς τροποποιημένων μικροοργανισμών για την έρευνα ή για βιομηχανικούς σκοπούς.

7. Η οδηγία αριθ. 90/220 σχετικά με τη σκόπιμη ελευθέρωση ΓΤΟ στο περιβάλλον θέσπισε τους πρώτους κανόνες όσον αφορά τη διαδικασία έγκρισης. Η εν λόγω διαδικασία καλύπτει τη διάθεση στην αγορά ΓΤΟ και προϊόντων που αποτελούνται από ΓΤΟ ή περιέχουν ΓΤΟ, δεν περιλαμβάνει όμως προϊόντα που προέρχονται από ΓΤΟ. Προβλέπει περιβαλλοντική αξιολόγηση και έγκριση ανά στάδιο. Η αξιολόγηση κατά περίπτωση των κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία, την υγεία των ζώων και το περιβάλλον προβλέπεται πριν από οιαδήποτε σκόπιμη ελευθέρωση σε κάθε κράτος μέλος.

8. Τον Οκτώβριο του 2002, η εξέλιξη και η ενίσχυση της ισχύουσας νομοθεσίας θα πραγματοποιηθεί με την εφαρμογή της τροποποιημένης οδηγίας 2001/18/ΕΚ προκειμένου:

- να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα και η διαφάνεια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και ταυτοχρόνως να διασφαλισθεί υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος,
- να διασαφηνισθούν διάφορες λειτουργικές πτυχές, ειδικότερα όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής,
- να προαχθεί η εναρμόνιση της αξιολόγησης των κινδύνων,
- να αυξηθεί η διαφάνεια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων με την πραγματοποίηση διαβουλεύσεων και την κατάρτιση εκδόσεων για ζητήματα δεοντολογίας και με τη συμμετοχή του κοινού στη διαδικασία έγκρισης,
- να βελτιωθεί ο έλεγχος των ΓΤΟ που έχουν σκοπίμως ελευθερωθεί στο περιβάλλον με την επιβολή στα κράτη μέλη της υποχρέωσης να λάβουν μέτρα που θα εξασφαλίζουν την επισήμανση και την ανιχνευσιμότητα σε όλα τα στάδια της εμπορίας και με την ενίσχυση των προγραμμάτων παρακολούθησης των ΓΤΟ.

9. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 258/97 σχετικά με τα νέα τρόφιμα και τα νέα συστατικά τροφίμων ορίζει τους κανόνες για την έγκριση και την επισήμανση τροφίμων που προέρχονται από ΓΤΟ και άλλων νέων τροφίμων. Ωστόσο όμως δεν ορίζει ποια θα είναι η διατύπωση των σχετικών πληροφοριών ούτε ορίζει την έννοια του ισοδύναμου. Από την άλλη πλευρά, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 50/2000 δεν προβλέπει όριο τυχαίας παρουσίας. Όσον αφορά τα προϊόντα που προέρχονται από ΓΤΟ και προορίζονται για ζωοτροφές, η κατάσταση είναι ταυτοσημη δεδομένου ότι δεν υφίσταται καμία ειδική διάταξη για την επισήμανση των προϊόντων που προέρχονται από ΓΤΟ. Οι προτάσεις αυτές παρέχουν την εν λόγω πληροφόρηση για την έννοια του ισοδύναμου και το όριο της τυχαίας παρουσίας.

10. Στις 24 Μαΐου 2000, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και όλα τα κράτη μέλη της υπέγραψαν το Πρωτόκολλο της Καρθαγένης για τη βιοασφάλεια. Αυτή η πολυμερής συμφωνία πρέπει να περιλαμβάνει τις κυριότερες χώρες παραγωγούς ΓΤΟ παγκοσμίως. Υπογράφηκε προκειμένου να βελτιωθεί η προστασία κατά τη μεταφορά, το χειρισμό και τη χρήση ζώντων τροποποιημένων οργανισμών (ΖΤΟ) μεταξύ των χωρών. Με την παρούσα πρόταση ⁽¹⁾, η Επιτροπή προτείνει την κύρωση του πρωτοκόλλου. Στην πραγματικότητα, το πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ μόνον τη 90ή ημέρα από την ημερομηνία κατάθεσης του πεντηκοστού οργάνου κύρωσης από τα συμβαλλόμενα στη Συνθήκη μέλη. Η Επιτροπή των Περιφερειών μαζί με τα κράτη μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τάσσονται υπέρ της ταχείας κύρωσης του εν λόγω πρωτοκόλλου.

⁽¹⁾ COM(2002) 85 τελικό.

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και τις γενετικώς τροποποιημένες ζωοτροφές⁽¹⁾

11. Η εν λόγω πρόταση της Επιτροπής προβλέπει:

- μια βελτιωμένη, εναρμονισμένη, ενιαία και διαφανή διαδικασία αξιολόγησης της ασφάλειας των γενετικώς τροποποιημένων τροφίμων,
- μια αξιολόγηση της ασφάλειας και μια διαδικασία έγκρισης των γενετικώς τροποποιημένων ζωοτροφών, με βάση την ίδια βελτιωμένη και διαφανή διαδικασία έγκρισης που ισχύει και για τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα,
- την απαγόρευση της χορήγησης της έγκρισης για μία ενιαία χρήση, δηλ. μόνο για τρόφιμα ή μόνο για ζωοτροφές στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα προϊόντα αυτά ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν και ως τρόφιμα και ως ζωοτροφές,
- εναρμονισμένες και πλήρεις προδιαγραφές για την επισήμανση των γενετικώς τροποποιημένων ζωοτροφών προκειμένου να παρέχονται στους χρήστες ορθές πληροφορίες για τη σύνθεση και τις ιδιότητες των ζωοτροφών.

12. Η παρούσα πρόταση καλύπτει τα προϊόντα «που παράγονται από γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς», αλλά όχι και τα προϊόντα «που παράγονται μέσω ενός ΓΤΟ».

13. Η Επιτροπή των Περιφερειών επικροτεί την ενίσχυση και την διασάφηση της εν λόγω διαδικασίας αξιολόγησης των γενετικώς τροποποιημένων τροφίμων και ζωοτροφών προκειμένου να υπάρξει η απαραίτητη νομοθετική βάση για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της ζωής και της υγείας των ανθρώπων.

Η γνώμη της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφάλειας των Τροφίμων θα εξασφαλίσει την εν λόγω επιστημονική εγγύηση στο πλαίσιο της διαδικασίας έγκρισης. Προς τούτο, η Επιτροπή των Περιφερειών, σύμφωνα με τη γνωμοδότησή της, τάσσεται και πάλι υπέρ της δημιουργίας της το ταχύτερο δυνατόν, διότι είναι απαραίτητη για την εφαρμογή των εν λόγω σχεδίων κανονισμού.

14. Η Επιτροπή των Περιφερειών εκφράζει την ικανοποίησή της ιδιαίτερα για τη διαδικασία «κάθε πόρτα και ένα κλειδί» που θα επισπεύσει τη διαδικασία χορήγησης έγκρισης. Τούτο θα ενισχύσει και την ασφάλεια και την εμπιστοσύνη των καταναλωτών. Η εμπειρία έχει δείξει ότι όταν ένα προϊόν μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως τρόφιμο και ως ζωοτροφή θα πρέπει τότε να ανταποκρίνεται ταυτοχρόνως τόσο στα κριτήρια που εφαρμόζονται στα τρόφιμα όσο και στα κριτήρια που εφαρμόζονται στις ζωοτροφές.

15. Για να διασφαλισθεί η ασφάλεια και η εμπιστοσύνη των καταναλωτών και του συνόλου των φορέων της τροφικής αλυσίδας, η έγκριση των τροφίμων πρέπει να υπόκειται στα εξής κριτήρια:

- απουσία κινδύνου για την ανθρώπινη υγεία, την υγεία των ζώων και τις ζωοτροφές
- ενημέρωση του χρήστη και του καταναλωτή,

16. Ο προσδιορισμός του ορίου για τη διαδικασία έγκρισης για τη διάθεση στην αγορά θεωρείται από την Επιτροπή των Περιφερειών ως συστατικό στοιχείο για τη διασφάλιση της απαραίτητης υγειονομικής ασφάλειας και ασφάλειας δικαίου. Στο πλαίσιο αυτό, το επίπεδο του ορίου πρέπει να μπορεί να εφαρμόζεται σε όλη την αλυσίδα και να βασίζεται στην έννοια του «ίχνους» που χρησιμοποιείται για να καθοριστεί η καθαρότης ενός τροφίμου. Επιπλέον, η ΕΤΠ τονίζει ότι το όριο αυτό θα πρέπει να είναι συμβατό με τον προσδιορισμό άλλων ορίων και κυρίως του ορίου της υποχρέωσης επισήμανσης των σπόρων ΓΤΟ (οδηγία 98/95/ΕΚ).

17. Η διαδικασία έγκρισης εφαρμόζεται στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές που περιέχουν έναν ΓΤΟ ή παράγονται από έναν ΓΤΟ. Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει ότι η συνοχή της κοινοτικής νομοθεσίας πρέπει να ενισχυθεί για τα προϊόντα διατροφής για τα οποία απαιτούνται ειδικές αιτήσεις έγκρισης για τη διάθεση στην αγορά. Πρόκειται για πρόσθετες ύλες που χρησιμοποιούνται στα τρόφιμα, για είδη διατροφής νηπίων, παρασκευάσματα για βρέφη και συμπληρώματα διατροφής. Η διάρκεια ισχύος της εν λόγω έγκρισης είναι κατ' ανώτατο όριο 10 χρόνια, και μπορεί να ανανεωθεί ανάλογα με τα αποτελέσματα ενός προγράμματος παρακολούθησης.

18. Η Επιτροπή των Περιφερειών τάσσεται υπέρ της δημιουργίας κοινοτικού μητρώου των γενετικώς τροποποιημένων τροφίμων και ζωοτροφών με τις σχετικές πληροφορίες επί του προϊόντος, τις μελέτες που αποδεικνύουν την ασφάλεια του προϊόντος και τις μεθόδους ανίχνευσης. Η Επιτροπή των Περιφερειών συνιστά στην Επιτροπή να διευκολύνει και να προσδιορίζει τους όρους πρόσβασης του κοινού στο εν λόγω κοινοτικό μητρώο προκειμένου να διασφαλισθεί η πλήρης πληροφόρηση επί των τροφίμων αυτών.

19. Η Επιτροπή των Περιφερειών επιθυμεί να ολοκληρωθεί συντόμως η μεταβατική περίοδος διατήρησης της έγκρισης διάθεσης στην αγορά.

20. Η Επιτροπή των Περιφερειών τάσσεται υπέρ της αρχής της επισήμανσης στον κανονισμό που προτείνεται από την Επιτροπή διότι αποδεικνύεται ότι οι ισχύουσες διατάξεις δύσκολα εφαρμόζονται και αντιτάσσονται προς τρίτους και δεν διασφαλίζουν πλήρη διαφάνεια τόσο για τον τελικό καταναλωτή όσο και για το σύνολο των φορέων όπως οι κτηνοτρόφοι.

(1) COM(2001) 425 τελικό — 2001/0173 (COD).

21. Η Επιτροπή προτείνει να επεκταθεί η επισήμανση και στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές, ανεξάρτητα από την ανιχνευσιμότητα του DNA ή των πρωτεϊνών. Η ΕΤΠ εκφράζει εδώ επιφυλάξεις για τους εξής λόγους:

- Οι πρόσφατες υγειονομικές κρίσεις έδειξαν ότι δεν επαρκεί η ανιχνευσιμότητα που συνοδεύεται από έγγραφα για να εξασφαλισθεί η αυστηρή παρακολούθηση των ζωοτροφών.
- Μόνο ο έλεγχος που βασίζεται στην ανίχνευση του DNA και των πρωτεϊνών ενός προϊόντος που τίθεται σε εμπορία μπορεί να εξασφαλίσει ότι δεν υφίσταται απάτη στις εμπορικές συναλλαγές.

22. Ο αγοραστής (ο χρήστης ή ο τελικός καταναλωτής) πρέπει να είναι σε θέση να επιλέγει με πλήρη επίγνωση και με βάση τα νομικά, υγειονομικά και εμπορικά του κριτήρια την ποιότητα των τροφίμων του. Η Επιτροπή των Περιφερειών συνιστά στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να κάνουν διάκριση μεταξύ των προϊόντων που περιέχουν ΓΤΟ και των προϊόντων που δεν περιέχουν ίχνο ΓΤΟ.

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ανιχνευσιμότητα και των επισήμανση των γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών καθώς και την ανιχνευσιμότητα τροφίμων και ζωοτροφών που παράγονται από γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/18/ΕΚ⁽¹⁾

23. Η Επιτροπή των Περιφερειών υποστηρίζει την πρόταση κανονισμού που αποβλέπει στον καθορισμό των κανόνων για την εφαρμογή της ανιχνευσιμότητας και της επισήμανσης των γενετικώς τροποποιημένων τροφίμων και ζωοτροφών.

24. Η Επιτροπή προτείνει οι κανόνες αυτοί να εφαρμόζονται στα τρόφιμα που παράγονται στο εσωτερικό της ΕΕ, καθώς και στα τρόφιμα που εισάγονται. Ο έλεγχος των εισαγωγών εμπίπτει στην αρμοδιότητα κάθε κράτους μέλους οι δε κυρώσεις σε περίπτωση απάτης θα προσδιορίζονται από τα μεμονωμένα κράτη.

Η Επιτροπή των Περιφερειών τάσσεται υπέρ της αρχής αυτής και υπέρ της αποσαφήνισης των αρμοδιοτήτων στους κόλπους της Κοινότητας.

Ωστόσο, η Επιτροπή των Περιφερειών επιθυμεί να τονίσει το γεγονός ότι οι κανόνες που περιλαμβάνονται στην εν λόγω πρόταση κανονισμού δεν παρουσιάζουν συνοχή μεταξύ των διατάξεων που αφορούν την ανιχνευσιμότητα των προϊόντων από τρίτες χώρες και τα μέτρα που είναι επιθυμητό να υπάρχουν ούτε προχωρούν πέραν των προβλεπόμενων κανόνων, και συγκεκριμένα στο πρωτόκολλο της Καρθαγένης.

25. Η Επιτροπή των Περιφερειών ζητεί να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να προβεί στην εναρμόνιση των διαδικασιών αξιολόγησης των γενετικώς τροποποιημένων τροφίμων και ζωοτροφών, καθώς και στην ανάληψη των απαραίτητων ενεργειών προκειμένου να ληφθούν μέτρα ανιχνευσιμότητας σε διεθνές επίπεδο παράλληλα με τα μέτρα που θα εφαρμοσθούν στους κόλπους της ΕΕ.

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διασυννοριακή διακίνηση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών⁽²⁾

26. Η Επιτροπή των Περιφερειών τάσσεται υπέρ της διαδικασίας που περιλαμβάνεται στο Πρωτόκολλο της Καρθαγένης για τους ακόλουθους λόγους:

- α) την αναγκαιότητα ενημέρωσης μεταξύ του συμβαλλόμενου μέρους εξαγωγής και του συμβαλλόμενου μέρους εισαγωγής με πλήρη κοινοποίηση πριν από την πρώτη διασυννοριακή διακίνηση,
- β) τη θέσπιση ενός συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών πριν από τη διάθεση των προϊόντων στην αγορά,
- γ) την καθιέρωση σύνδεσης μεταξύ των διμερών συμφωνιών και της κοινοτικής νομοθεσίας, ιδίως με τη δυνατότητα των κρατών μελών να εφαρμόζουν την κοινοτική νομοθεσία αντί για τις διατάξεις του πρωτοκόλλου όσον αφορά τις διακινήσεις ΓΤΟ στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στις χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου,
- δ) την αναγνώριση της κοινοτικής διαδικασίας έγκρισης της διάθεσης στην αγορά ΓΤΟ, έπειτα από τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφάλειας των Τροφίμων.

27. Η Επιτροπή των Περιφερειών τάσσεται υπέρ της πρότασης για τη στρατηγική εφαρμογής, και συγκεκριμένα:

- ε) την επιβολή υποχρεώσεων στους εξαγωγείς οι οποίες δεν υφίστανται στην ευρωπαϊκή νομοθεσία,
- στ) τη χρησιμοποίηση της ισχύουσας κοινοτικής νομοθεσίας από τους εισαγωγείς στην Ευρωπαϊκή Ένωση,

28. Η Επιτροπή των Περιφερειών υπενθυμίζει ότι έχει ήδη ταχθεί υπέρ της κύρωσης του Πρωτοκόλλου της Καρθαγένης. Η εν λόγω πρόταση αφορά τις ειδικές απαιτήσεις για τις εξαγωγές ΓΤΟ προς τις τρίτες χώρες, αλλά το πρωτόκολλο αναφέρεται μόνον στους ζώντες τροποποιημένους οργανισμούς. Το γεγονός αυτό δεν επιτρέπει πάντοτε την αποσαφήνιση των κανόνων σχετικά με την ανιχνευσιμότητα και την επισήμανση των προϊόντων που περιέχουν «μη ζώντες» ΓΤΟ ή προέρχονται από ΓΤΟ που εισάγει μια τρίτη χώρα από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα,

⁽¹⁾ COM(2001) 182 τελικό — 2001/0180 (COD).

⁽²⁾ COM(2002) 85 τελικό — 2002/0046 (COD).

29. Η Επιτροπή των Περιφερειών υπογραμμίζει τη σημασία της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών κατά τις συμπτωματικές διασυνωριακές διακινήσεις. Στο μέτρο που ο τομέας αυτός αφορά την ασφάλεια των τροφίμων, η Επιτροπή των Περιφερειών προτείνει να συμπεριληφθεί στην εν λόγω διαδικασία το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης. Η Επιτροπή των Περιφερειών καλεί την Επιτροπή να εξασφαλίσει την εφαρμογή των κατάλληλων διαδικασιών για κάθε κράτος μέλος.

30. Η Επιτροπή των Περιφερειών επισημαίνει ότι η πρόταση κανονισμού δεν πραγματεύεται την έννοια της νομικής ευθύνης στην περίπτωση απόσυρσης που οφείλεται σε συμπτωματική διακίνηση ΓΤΟ προκειμένου να εξασφαλισθεί η ασφάλεια δικαίου των φορέων της αλυσίδας διατροφής.

31. Η Επιτροπή των Περιφερειών υποστηρίζει τα συμπεράσματα της Συνάντησης Κορυφής της Λισσαβώνας που έχουν

στόχο να καταστεί η Ευρωπαϊκή Ένωση χώρος γνώσεων και ανταγωνιστικότητας στηριζόμενη κυρίως στις βιοτεχνολογίες.

Η Επιτροπή των Περιφερειών εκφράζει την ευχή να ληφθεί περισσότερο υπόψη η ασφάλεια των τροφίμων στις παγκόσμιες συναλλαγές με παράλληλη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύνολο των συναλλαγών αγροτικών προϊόντων διατροφής.

Συμπέρασμα

32. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι η εφαρμογή των κανονισμών αυτών σε κοινοτικό επίπεδο αποσκοπεί στην ενίσχυση της ποιότητας και της υγειονομικής ασφάλειας των προϊόντων των περιφερειών της ΕΕ, καθώς και της πληροφόρησης των αγοραστών (χρηστών ή καταναλωτών) με βάση την ελεύθερη επιλογή. Η Επιτροπή των Περιφερειών ζητεί να θεσπισθεί η ίδια απαίτηση και σε εξωκοινοτικό επίπεδο.

Βρυξέλλες, 16 Μαΐου 2002.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1254/96/ΕΚ για καθορισμό συνόλου προσανατολισμών σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα στον τομέα της ενέργειας»

(2002/C 278/11)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, σχετικά με την υλοποίηση των προσανατολισμών για τα διευρωπαϊκά δίκτυα στον τομέα της ενέργειας κατά την περίοδο 1996-2001·

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τις «ευρωπαϊκές υποδομές της ενέργειας»·

έχοντας υπόψη την Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1254/96/ΕΚ για καθορισμό συνόλου προσανατολισμών σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα στον τομέα της ενέργειας (COM(2001) 775 τελικό)·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 8ης Απριλίου να ορίσει γενικό εισηγητή τον κ. Mauro Pili, Πρόεδρο της αυτόνομης περιφέρειας της Σαρδηνίας (I/PPE), προκειμένου να επεξεργαστεί τη σχετική γνωμοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 40, παράγραφος 2 του Εσωτερικού Κανονισμού·

έχοντας υπόψη τα άρθρα 154, 155, 156, 158 και 265 της Συνθήκης του Άμστερνταμ, και ιδιαίτερα την παράγραφο 2 του άρθρου 154 όπου αναφέρεται ότι η δράση της Κοινότητας «...λαμβάνει ειδικότερα υπόψη την ανάγκη να συνδεθούν οι νησιωτικές, οι μεσόγειες και οι περιφερειακές περιοχές με τις κεντρικές περιοχές της Κοινότητας»·